त्रिपक्षीय करारनामा करुन १० हेक्टर संरक्षित वनक्षेत्राचे पुनर्वनीकरण करण्यासाठी खाजगी व अशासकीय संस्थांचा सहभाग घेण्याबाबत. प्रयास संस्था, अमरावती

महाराष्ट्र शासन महसूल व वन विभाग

शासन आदेश क्रमांकः एफएलडी-२०१९/प्र.क्र.२५५/फ-१०

मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२ दिनांक : ०८/०८/२०१९

प्रस्तावना –

अवनत वन क्षेत्राचे पुनर्वनीकरण करण्यासाठी खाजगी व अशासकीय संस्थांचा सहभाग घेण्याबाबत त्रिपक्षीय करारनामा करुन वनीकरण हाती घेण्याच्या धोरणास शासनाने दिनांक २३/०९/२०११ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये मान्यता दिली आहे. सदर प्रकरणी निर्णय घेण्याकरीता शासन निर्णय, दिनांक ०७/०३/२०१५ अन्वये गठीत उच्चाधिकार समितीपुढे प्रयास, अमरावती या औद्योगिक संस्थेचा १०.०० हेक्टर वनक्षेत्रावर वनीकरण करण्याचा प्रस्ताव अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक व केंद्रस्थ अधिकारी तथा सदस्य सचिव, उच्चाधिकार समिती यांनी सादर केला होता. उच्चाधिकार समितीच्या दिनांक ०६/०८/२०१९ रोजी झालेल्या बैठकीमध्ये या प्रस्तावाबाबत चर्चा होऊन समितीने सदर प्रस्तावास मान्यता देण्याची शिफारस केली आहे.

शासन आदेश-

उच्चाधिकार समितीने केलेल्या शिफारशींचा साकल्याने विचार करुन, शासन आता असे आदेश देत आहे की, प्रयास, अमरावती या औद्योगिक संस्थेच्या प्रस्तावास अनुसरुन अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक तथा केंद्रस्थ अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांनी दिनांक ०३/०८/२०१९ रोजीच्या पत्रान्वये सादर केलेल्या प्रस्तावानुसार खाली नमूद केलेल्या ठिकाणी प्रयास, अमरावती ही औद्योगिक संस्था (रिज नं.३८०१/अमरावती व एफ-३८९२/अमरावती), प्रयास, यवतमाळ ही अशासकीय संस्था (रिज नं.एफ-००१९८२८/ यवतमाळ) व उपवनसंरक्षक (प्रा.), यवतमाळ वन विभाग यांच्यामध्ये त्रिपक्षीय करार करुन एकूण १०.०० हेक्टर वनक्षेत्रावर वृक्ष लागवड करण्यास शासनाची मान्यता देण्यात येत आहे.

गाव	गट नंबर	कक्ष क्रमांक	लागवडीयोग्य क्षेत्र	लागवडीकरीता प्रस्तावित रोपे
मौजे-उमरसरा, ता.यवतमाळ, जि. यवतमाळ	۷	५१३	१०.०० हेक्टर	६,२५०

- २. सदर प्रकल्पास दिलेली मान्यता खालील अटींच्या अधीन राहून देण्यात येत आहे:
 - i. वरील क्षेत्रात वृक्ष लागवड करणे, जलमृदसंधारण करणे, ७ वर्षापर्यंत त्यांचे संरक्षण व संवर्धन करण्याचे काम प्रयास, अमरावती यांचे अर्थसहाय्याने प्रयास, यवतमाळ यांनी करावे.

- ॥. प्रकल्पासाठी व त्याच्या व्यवस्थापनासाठी येणारा सर्व खर्च प्रयास, अमरावती ही औद्योगिक संस्था करेल.
- णा. प्रकल्पांतर्गत करण्यात येणारी वृक्ष लागवड ही वन विभागाच्या अधिकाऱ्यांच्या पर्यवेक्षणाखाली करण्यात यावी. वन विभागामार्फत राज्यात ५० कोटी वृक्ष लागवड कार्यक्रम राबविण्यात येत आहे. त्यानुषंगाने यावर्षी १ जुलै ते ३० सप्टेंबर, २०१९ या कालावधीत आयोजित करण्यात येणा-या वृक्ष लागवड कार्यक्रमात वृक्ष लागवड पूर्ण करण्यात यावी.
- iv. प्रकल्पासाठी शासन पत्र क्र.एफएलडी-१०१२/प्र.क्र.२०३/फ-१०, दिनांक ०८/०१/२०१३ अन्वये विहित केलेल्या त्रिपक्षीय करारनाम्याच्या मसुद्याप्रमाणे प्रयास, अमरावती ही औद्योगिक संस्था, प्रयास, यवतमाळ ही अशासकीय संस्था व उपवनसंरक्षक (प्रा.), यवतमाळ वन विभाग यांच्यामध्ये त्रिपक्षीय करारनामा करण्यात यावा. वन विभागाच्यावतीने त्रिपक्षीय करारनाम्यावर स्वाक्षरी करण्यासाठी उपवनसंरक्षक (प्रा.), यवतमाळ यांना प्राधिकृत करण्यात येत आहे.
- प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर हे किंवा त्यांनी प्राधिकृत केलेले वन विभागाचे कोणतेही अधिकारी यांना प्रकल्प स्थळी भेट देवून प्रकल्पाचे निरीक्षण करण्याचा व त्याबाबत सुधारणा / सूचना करण्याचा अधिकार राहील.
- vi. त्रिपक्षीय करारनाम्यातील कोणत्याही अटीचे प्रयास, अमरावती ही औद्योगिक संस्था, प्रयास, यवतमाळ ही अशासकीय संस्था यांच्याकडून भंग झाल्यास त्रिपक्षीय करारनामा तात्काळ समाप्त करण्याचा अथवा इतर कोणतीही दंडात्मक कार्यवाही करण्याचा अधिकार प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांना असेल.
- vii. ज्या ठिकाणी शक्य असेल त्या ठिकाणी औद्योगिक संस्थेच्या खर्चाव्दारे रोपवनास काटेरी तारेचे कुंपण (Barbed Wire Fencing) करण्यात यावे.
- viii. आवश्यकतेनुसार रोपवनास सिंचनाची व्यवस्था करण्यात यावी.
- ix. औद्योगिक संस्था मागील तीन वर्षांचे आयकर परतावा (Income Tax Returns) शासनास सादर करेल.
- ३. वरील ठिकाणी वृक्ष लागवड करताना, ती केल्यानंतरच्या ७ वर्षाच्या कालावधीत आणि भविष्यात कधीही या वनक्षेत्रावर प्रयास, अमरावती ही औद्योगिक संस्था, प्रयास, यवतमाळ ही अशासकीय संस्था यांना कोणताही कायदेशीर व मालकी हक्क प्राप्त होणार नाही आणि त्याबद्दल त्यांना कोणत्याही न्यायालयात वा प्राधिकरणापुढे कोणताही दावा दाखल करता येणार नाही.
- ४. महाराष्ट्र शासनाच्या दिनांक २६/०६/२०१५ रोजीच्या परिपत्रकातील निकष क्र.७ नुसार अशासकीय संस्थेचे आर्थिक सक्षमतेबाबत मागील तीन वर्षांचे ऑडिट सर्टीफिकेट सादर करणे आवश्यक आहे. तथापि, सदर त्रिपक्षीय करारनामा प्रस्तावातील अशासकीय संस्थेची (प्रयास,

यवतमाळ) नोंदणी आर्थिक वर्ष २०१८-१९ मध्ये दिनांक ०९/०८/२०१८ रोजी करण्यात आली आहे. त्यामुळे सदर संस्थेचा सन २०१८-१९ चा ऑडीट रिपोर्ट प्रस्तावासोबत प्राप्त झाला आहे. निकष क्र.७ ची पूर्णपणे पूर्तता होत नसली तरी राज्य शासनाचे वृक्ष लागवडीचे ध्येय गाठण्याच्य दृष्टीने तसेच सदर अशासकीय संस्थेच्या स्वयंस्फूर्तीस प्रोत्साहन देण्यासाठी सदर अट शिथील करुन प्रस्तुत प्रस्तावास एक "विशेष बाब" म्हणून उच्चाधिकार समितीने मान्यता प्रदान केली आहे.

- ५. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांना आवश्यक वाटतील अशा इतर अटी.
- ६. सदर शासन आदेश महाराष्ट्र शासनाच्या <u>www.maharashtra.gov.in</u> या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून, त्याचा संकेतांक २०१९०८०८१४४४२०१८१९ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(वीरेन्द्र तिवारी) अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (मंत्रालय)

प्रत:-

- १) प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन बल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
- २) अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक तथा केंद्रस्थ अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
- ३) मुख्य वनसंरक्षक (प्रा.), यवतमाळ.
- ४) उपवनसंरक्षक (प्रा.), यवतमाळ.
- ५) प्रयास संस्था, अमरावती, सेवांकुर भवन, विमल नगर, फरशी स्टॉप जवळ, शिरभाते पेट्रोल पंप मागे, अमरावती-४४४ ६०५.
- ६) प्रयास संस्था, यवतमाळ, डायरेक्टर हाऊस, संजीवन मल्टॉस्पेशलिटी हॉस्पिटल मागे, रतनलाल प्लॉट, महादेव मंदीर जवळ, यवतमाळ-४४५ ००१.
- ७) निवडनस्ती (फ-१० कार्यासन).